

Odptyw biogenów z wielkoprzemysłowej produkcji zwierzęcej jako jedna z głównych przyczyn eutrofizacji Bałtyku.

MARIA STANISZEWSKA

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY

Definicje

Fermy IPPC/IED – instalacje działające w oparciu o pozwolenie zintegrowane, czyli o obsadzie ponad 40.000 osobników drobiu, 2.000 tuczników o wadze ponad 30kg i/lub 750 macior (Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych).

Bałtyckie punktowe HOTSPOTy rolnicze HELCOM'u–fermy IED+fermy bydła o obsadzie odpowiadającej 400AU (HELCOM Baltic Sea Action Plan).

Definicja produkcyjna–podmioty prowadzące zorganizowaną, stałą, zawodową i zarobkową intensywną i uprzemysłowioną produkcję zwierzęcą (funkcjonujące często w postaci tzw. agro-koncernów).

Rozszerzona definicja HELCOM'u–fermy IED+HOTSPOT'y+fermy owiec, kóz, koni i zwierząt futerkowych o wielkości obsady odpowiadającej fermom IED (Rekomendacja HELCOMLAND14/2008)

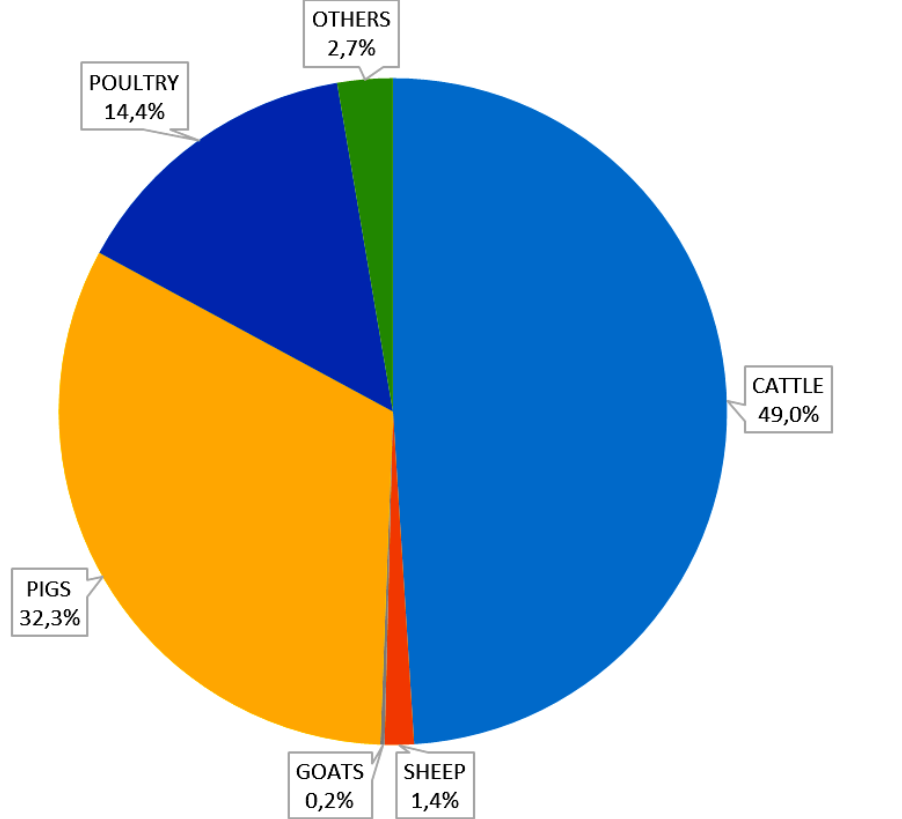
Industrializacja – wykorzystanie profesjonalnych technologii przemysłowych na dużą skalę.

INTENSYFIKACJA I SPECJALIZACJA – DUŻA OBSADA I WYSPECJALIZOWANIE W WIELKOTOWAROWEJ PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ.

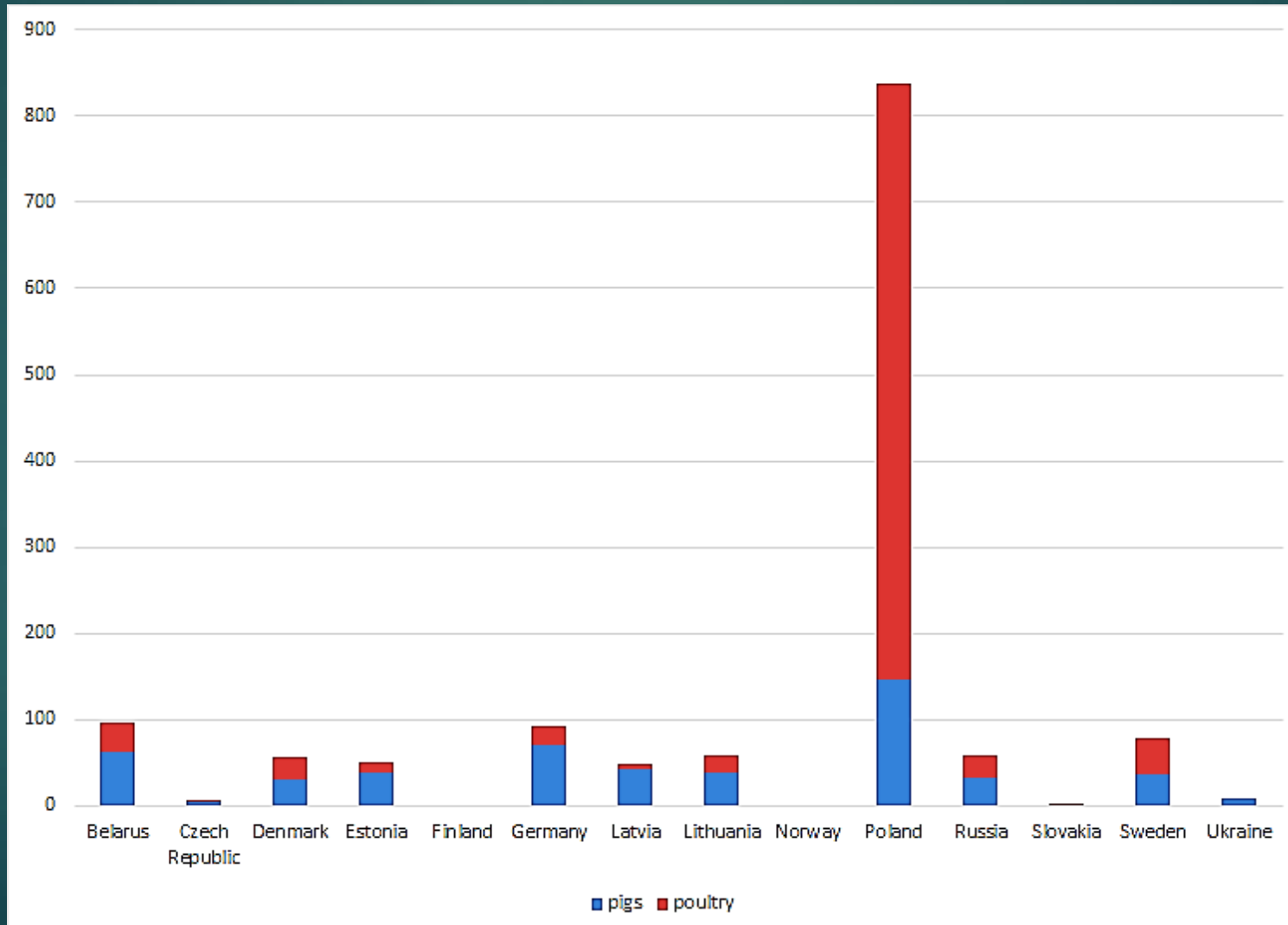
zanieczyszczenia

ZNACZĄCY INDYWIDUALNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO – AREAŁ
GOSPODARSTWA ≠ SKALA PROWADZONEJ PRODUKCJI.

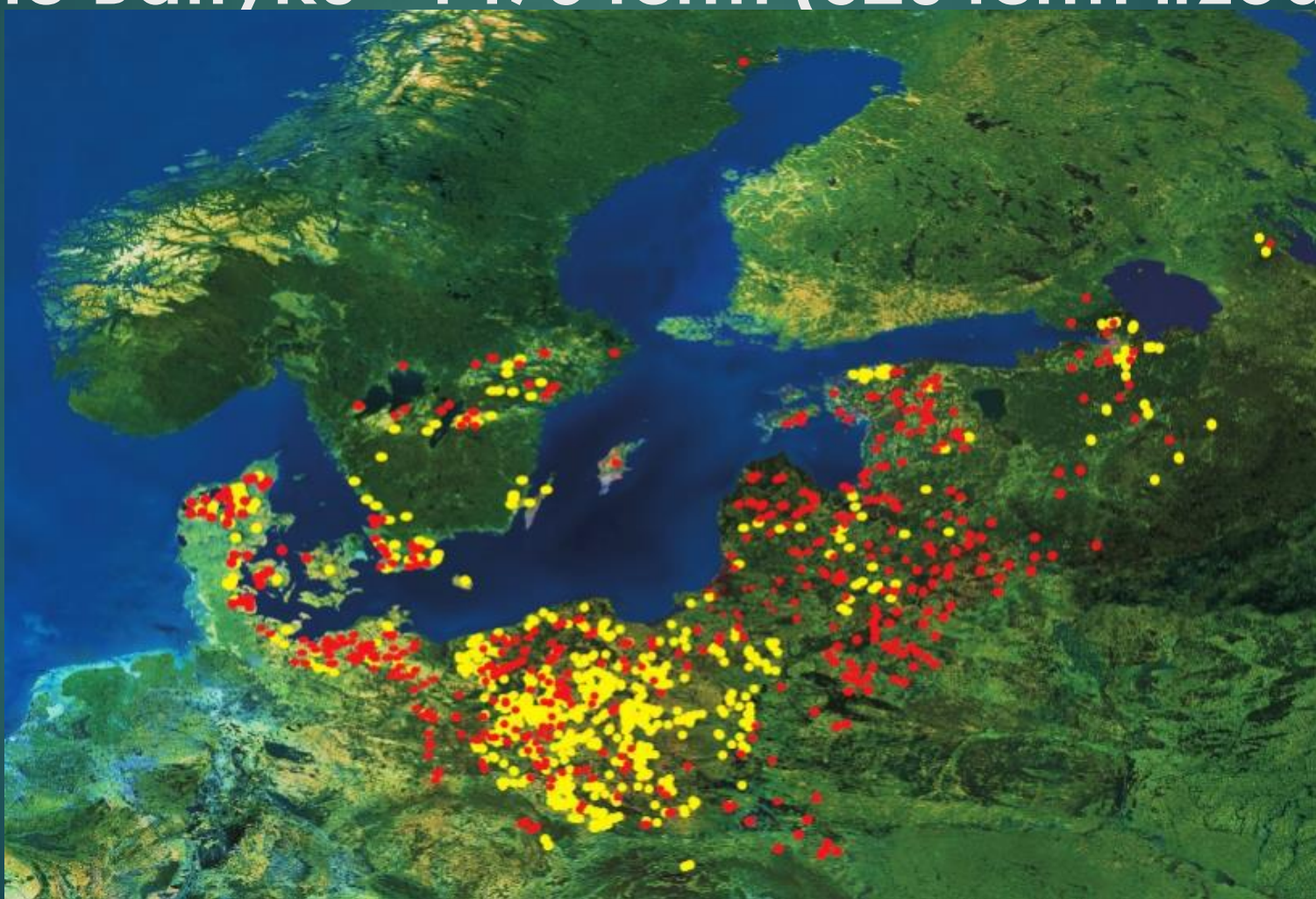

- ▶ Udział różnych gatunków zwierząt w całkowitym pogłowie zwierząt gospodarskich (w %) w krajach położonych w zlewisku Bałtyku (EuroStat
- ▶ 2010, FAOSTAT 2010)

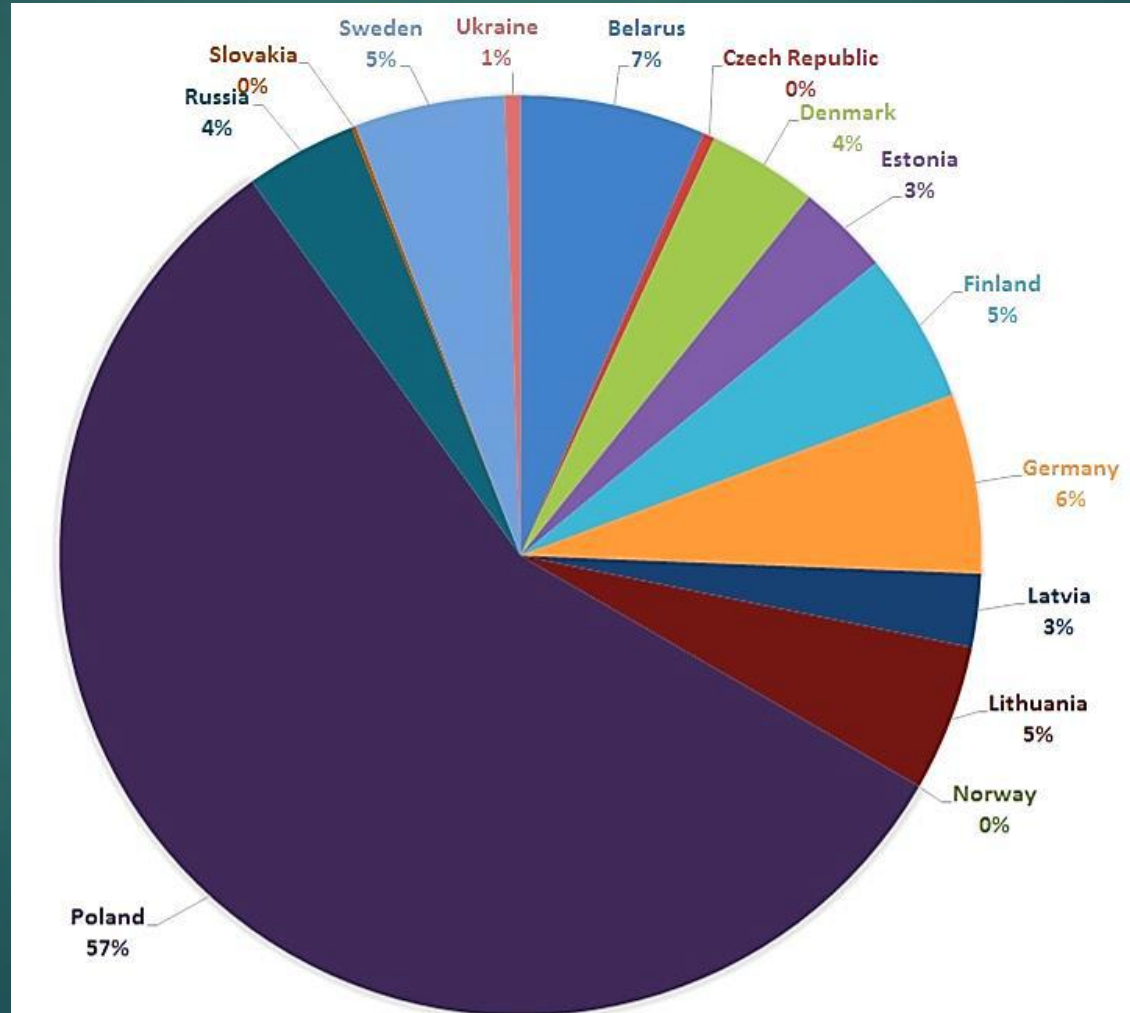
Liczba wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej i drobiu w krajach regionu Morza Bałtyckiego (fermy zlokalizowane na obszarze zlewiska)

Lokalizacja wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej (czerwone) i drobiu (żółte) w regionie Bałtyku – 1475 ferm (520 ferm trzody

Udział ferm wielkoprzemysłowych w różnych krajach zlewiska Bałtyku w ogólnej liczbie ferm w regionie (uwzględniono fermy zlokalizowane na terenie zlewiska)

Lokalizacja wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej (po lewej) i drobiu (po prawej) w Polsce

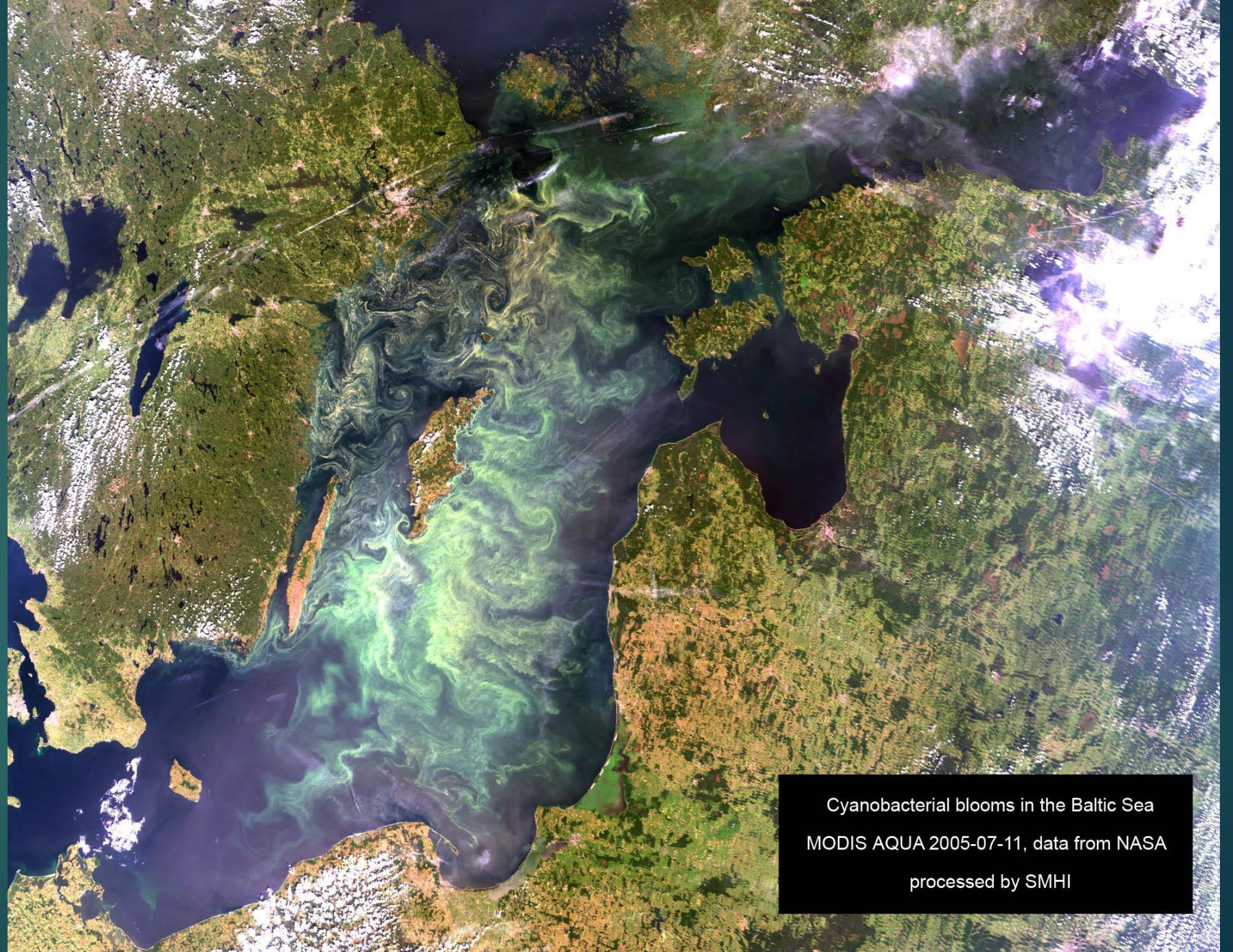

Zagrożenia związane z chowem wielkoprzemysłowym

1. PROBLEMY EKOLOGICZNE

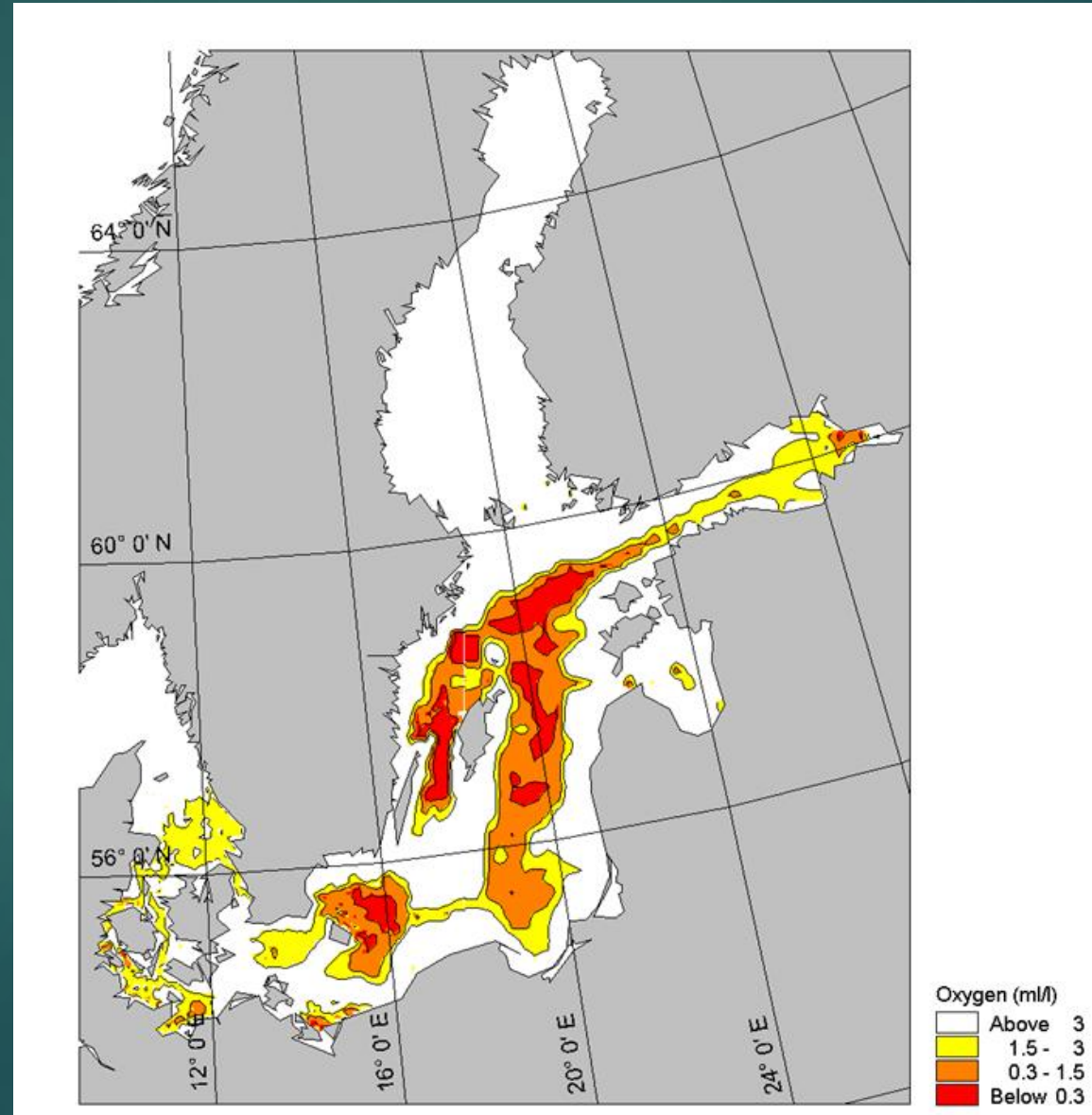
- nadmiar lub brak możliwości rolniczego wykorzystania wytworzonych nawozów,
- eutrofizacja wód,
- zagrożenie sanitarne,
- emisja gazów cieplarnianych i kwaśne deszcze,
- odpady z produkcji zwierzęcej i odcieki kiszonkowe,
- ucieczki zwierząt fermowych,
- przekształcanie krajobrazu rolniczego

Cyanobacterial blooms in the Baltic Sea
MODIS AQUA 2005-07-11, data from NASA
processed by SMHI

Obszary pozbawione tlenu na dnie Bałtyku

2. PROBLEMY SOCJOEKONOMICZNE

- ▶ odory,
- degradacja gleb,
- wysokie koszty oczyszczania wody pitnej i zwiększone
- ▶ zużycie wody utrata miejsc rekreacji,
- zanieczyszczenia pyłowe,
- obniżenie atrakcyjności i wartości rynkowej gruntów.

3. PROBLEMY LEGISLACYJNO PRAWNE

- ▶ brak implementacji Konwencji Helsińskiej,
- brak dostępu opinii publicznej do planów nawożenia,
- brak regulacji prawnych dotyczących jakości zapachowej powietrza,
- nieskuteczność sprawowania nadzoru nad fermami wielkoprzemysłowymi,
- ograniczenia w udziale społeczeństwa w procesach decyzyjnych związanych z uruchamianiem ferm wielkoprzemysłowych,
- brak skutecznego powiązania możliwości uzyskiwania środków ze źródeł publicznych a przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska.

Brak implementacji Konwencji Helsińskiej

- ▶ Konwencją o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego:
 - podpisanie – 9 kwietnia 1992 r.,
 - ratyfikacja – 24 czerwca 1999 r.,
 - wejście w życie – 5 lutego 2000 r.
- ▶ Polskie przepisy dotyczące przechowywania i stosowania nawozów odzwierzęcych nie zostały w pełni dostosowane do wymogów wynikających ze znowelizowanego Aneksu III do Konwencji Helsińskiej.
- ▶ Brak ogłoszenia w Dzienniku Ustaw! – obowiązywanie dwóch równorzędnych i różnobrzmiących aktów prawnych w zakresie nawozów naturalnych

Dno Bałtyku dotknięte eutrofizacją i bez niej,

